

NYIRI KÖZLÖNY.

Hetilap a társadalmi élet, gazdaság, ipar és kereskedelem köréből.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagy-Orosi-utca 993-ik sz. a.</p> <p>Kéziratok nem küldetnek vissza. Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.</p>	<p>Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési árak:</p> <p>helyben házhoz hordva vagy postai szétküldéssel: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 „ Évnyegyenként 1 „</p>	<p>Hirdetések díja:</p> <p>Minden 4 hasábos petit-sor vagy ennek térfoglalata egyszeri hirdetésért 5 kr., többszöri hirdetésért 4 kr. minden beigtatásnál. — Bélyegdíj minden igtatásért külön 30 ujkr. Nyilttérben minden háromhasábos sor 20 ujkr.</p>
--	--	---

Adakozás a Batthyány-szoborra

Dr. Baruch Mór 5 frt. — Az 5-ik számban közölt kimutatással együtt 76 frt.
További adakozásokat szívesen elfogad a szerkesztőség

Szellőztessük városunk érdekében az égetőbb kérdéseket.

„Haladás“ korunk jelszava!
Keleti fajunk jókora adag indolentiával bír, s ez egyik oka annak, hogy nyugoti népfajok haladási színvonalára még nem emelkedt. — Segéljen korunk geniusa, hogy az idő intő szavára ébredszünk. Alkotmányos életünk a legalkalmassabb tényező arra, hogy drága időnket ne párttusákra, hanem anyagi és szellemi téren haladásra használjuk fel.

Eme általános bevezetés után ugy vagyok városunkkal, mint a napraforgóvirág a planéták királyával — Nyiregyháza felé fordulok — mint a mely első helyen van hivatva Szabolcsban a haladásra.

A városi vagyon ha terhelve van is, — czélszerű kezelés mellett ösztönül szolgálhat arra, hogy más hasonlóságú s birtoko művelt városok példáját követve — valamint jótékony intézeteket — ugy szépeszeti s kényelmi tekintetben újításokat hozzon létre.

Van Nyiregyházán kóroda, de oly primitív helyzetben, hogy az már csak izolált fekvésénél fogva is elijeszti a szenvedőket, — alapítóje oly csekély, — hogy ha annak szaporításáról nem gondoskodunk, maholnap azon csekély alapösszeg is a hiányos kezelés s felügyelet miatt elenyészik. — Ugy tudjuk, hogy a városi rendőri hivatal a kihágások fenyítéséből befolyó pénzt eme célra fordítja. — Van-e erről rendszeres évi kimutatás? A szenvedők számának sorsa éber figyelmet — áldozatokat igényel — s megérdemli, hogy egy állandó bizottmány pénzforrásokról gondoskodjék s a meglévőket ellenőrizze, lelkiismeretes buzgalommal oda igyekezvén hatni, hogy a szen-

vedők könyei évről évre fogyjanak. Van kisedővodánk, — mely kezdetben nagy buzgósággal karoltatott fel — s habár az óvonzok száma évről évre szaporodik, az óvó személyzet nem szaporított; pénzforrásai nem hogy nőnének, hanem apadni kezdenek. — Uraim! ha valahol, itt ne sajnáljuk az áldozatot, mert ez a nevelés alphaja — alapja — évenként újabb s újabb tényezővel kell lendületet adni ezen üdvös intézetnek és ellenőrködni, hogy az magasztos rendeltetésének megfelelően.

A nőegylet árva leányintézet létesítését tűzte ki magasztos feladatául. — A kereszténység alapítója az árvákat s özvegyeket nem ok nélkül ajánlotta különös figyelmünkbe s pártfogásunkba.

Philantropikus intézeteink kezdetleges stadiumon levén minden kedvező alkalmat meg kell ragadnunk, s körülményt felhasználnunk, hogy ügyefogyott testvéreinken segíthessünk, szűkölködő felebarátainknak menhelyet nyissunk. — A koldusok szaporodása barometruma valamint egyes államok — ugy városok erkölcsi s anyagi hanyatlásának. — Városunknak tehát oda kell törekednie, miszerint a kóroda s árvaintézetek mindelelőbb jókarba helyeztessenek.

Vannak Nyiregyházán magány nőveldek, s felekezeti fi-tanítézetek. — A nőnőveldek sarkkövét képezik minden nevelésnek, — mert istenfélő, átalán morális, szilárd jellemű embert, — hazáját lángoló szerető s áldozatkészű honpolgárt oly anyák tudnak s akarnak nevelni, kik alapos neveltetésben részesültek, a családi s társadalmi jólét előmozdítására csak ily nőktől remélhetünk garantiákat.

Al- s főelemi- valamint közep-tanodáink a gyermekek kiképzését szép sikerrel mozdítják elő évenként, — s midőn a város Mecenásként ritka nagy áldozattal járult a felekezeti iskolák fölségclésé-

hez, — felfogta saját érdekét s a haza iránti szent kötelességét — mert magának is s a hazának értelmes polgárokat kíván képezettni.

Nyisson az állam mentül több alsó s felsőbb rendű tanítézeteket, terjessze ki a nevelés s tanítás jótéményeit a honpolgárok minden rétegeire, a felekezeti iskolák ezáltal csak lendületet nyernek, — a versenyzés által a közjó nyer leg-többet.

De térjünk vissza Nyiregyháza iskoláira. Miután egész Szabolcsmegyének nincs egyetlen főiskolája — bár sokat tett a város — de még nem érte el a non plus ultrat a tanítattás terén, sok teendője van még, mit teljesítenie kell s teljesíteni készséggel fog. — Bevárjuk különben ez ügyben a felső népiskola létesítése tárgyában kiküldött bizottság jelentését.

Azt mondják: „theatrum est schola morum“ a színház az erény iskolája. — Bár igaz lenne! annak kellene lennie. De előbb a színészeket ugy kellene képezettni, hogy azok ama postulatumnak megfeleljenek, — s a néző s hallgató publicumot mulatva kellemesen buzdítanák az erényre.

Mit tehetnek a szánandó kóbor színészek arról, ha képezetve nem levén, soknak közülok fogalma sincs a szépeszeti izlésről s erényről.

Ezen előzményekből talán azt sejtik némelyek, hogy a színészetnek esküdt ellensége vagyok. Épen nem! sőt ohajtanám, hogy Nyiregyházának minél előbb — egy csinos — tágas s minden tekintetben korszerű színháza lenne, — s minthogy elodázhatatlan hova hamarabb egy a megyei körülményeknek megfelelő s a város anyagi érdekeinek előmozdítására czélszerű vendéglőt kell a városnak építtetnie — azzal kapcsolatosan — legalább is akkora szintermet, minő például a kassai, mely egyszersmind tánczvigalmakra s hangversenyekre, népgyűlésekre is alkalmas, szükség leendő létesít-

A lovagiasság követelményeinek eleget tettünk, midőn t. Gyöngyössi Sámuel ur eme bár nem egészen tárgyilagos nyilatkozatát szörül szóra közöltük. A volt elnök ur e szerint maga is elismeri, hogy az egyleti tagoknak egy része a közgyűlésre meg nem hivatott. Szívesen vesszük tudomásul, hogy ez nem előleges számításnak, hanem csak véletlennek volt játéka, és ha t. ur csakis e tárgyilagos helyreigazításra szorítkozik, — bár szerkesztőségünk nem volt azon gyűlésről értesítve, mennyiben a „Tiszavidék“ cserépeldányát is csak a gyűlésnap estéjén kaptuk meg, — az ügy köztünk be lenne fejezve; de van e nyilatkozatban néhány állítás, melyeket a „Tiszavidék“ szerkesztője irányában megjegyzés nélkül nem hagyhatunk.

A „Tiszavidék“ következetesen, és így szerkeszje t. Gyöngyösi ur is az olvasó-egylet ügyében adott válaszában, egy nyilvános intézet tisztviselői hivatalos eljárásának bírálatában az illető intézet megbuktatására czélzó szándékot lát. Az iparbank ügyvivőjének kimutatását bíráljuk, és a bankot kívánjuk megbuktatni, az olvasó-egylet elnökét megrovjuk, és ránk fogják, hogy az egylet élete ellen fondorkodunk. — Önök tehát identifikálják becses személyeiket az illető intézettel, holott mi azt hiúsztuk, hogy egy életképes intézet létele soha sincsen egyes személyhez kötve. A szabad sajtó és az alkotmányosság érdekében tiltakozunk a „Tiszavidék“ eme téves fölfogása ellen! Hová jutnánk ha e nézetét sikerülne érvényesítenie? Hisz akkor például nem szabadna a kormányának tetteit sem bírálni, mert azt mondhatná Gyöngyösi ur, hogy a ki a nemzet tisztviselőit bírálja, magát a nemzet

kívánja megbuktatni. Mi azonban ellenkező véleményben vagyunk, és kijelentjük, hogy mint szabolesmegyei közlöny, ezentul is bírálat tárgyává teendjük megyénk nyilvános intézetei tisztviselői-személyzetének hivatalos eljárását, és a bírálatok által épen az intézetek érdekét véljük előmozdítani.

T. Gyöngyösi ur továbbá panaszkodik, hogy a közlés szerzője miért nem nevezi meg magát? valamint a „Tiszavidék“ utóbbi száma kijelenti, hogy a „Nyíri Közlöny“-ben megjelent a bank kimutatására vonatkozó bírálatra az ügyvivő ur nem válaszol, mert a bírálat névtelenül jelent meg. — Engedelmet kérünk, ha térkimelés szempontjából mindkettőnek egyszerre válaszolunk.

Azon czikkekről, melyek aláírás nélkül, vagy álnév alatt jelennek meg, a szerkesztő magára vállalja a felelősséget nem csak a sajtótartósság, hanem a közvélemény ellenében is. A ki azonban, ezzel meg nem elégedve, mindig csak azt keresi, hogy eme vagy ama cikknek ki a szerzője, azt tanúsítja, hogy nem az ügy, hanem inkább a személy érdekli, és hogy nem azt szokta nézni, hogy mit ír valaki, hanem hogy ki írja. — Munkatársaink s a t. Gyöngyösi ur által nehezelt czikk beküldőinek is teljes szabadságot engedünk, hogy saját nevük alatt vagy anélkül adhassák közleményeiket, s így tőlük függ, hogy mily alakban teendik meg e tárgy-ra néve is nyilatkozatukat.

Bocsánatot kérünk t. olvasóinktól, hogy eme inkább házi ügy elintézésével foglaltuk el lapunkat, de kötelességünknek tartottuk, a sajtószabadság ellen intézett eme megtámadást határozottan visszautasítani.

A szerkesztőség.

A nyiregyházi gabnacsarnokban jegyzőkönyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Alsó ausztr. mérő szerint	Súly fonton-kint	Február 12.	
		leg-alsó	leg-felső
Buza	00—00	3.00—4.10	
Kétszeres	00—00	2.40—2.50	
Rozs	80—82	2.35—2.45	
Árpa, serfőzésre	00—00	0.00—0.00	
Zab	00—00	1.80—1.90	
Kukoricza	70—50	1.50—1.60	
Bab	00—00	2.20—0.00	
Köles	—	2.00—3.00	
Bükköny	—	2.20—2.25	
Mák	—	2.50—0.00	
Repce	—	11.—12.00	
Lenmag	—	7.00—0.00	
Vörös Lóhere	—	5.00—5.25	
Luczerna	—	0.00—0.00	
Virágolaj, mázsánkint	—	00.0—00.0	
Szesz, magyar itcze	—	25.—26.00	
		16%—16%	

Értéktárgy- és váltó-árfolyam a bécsi cs. k. nyilvános tőzsdén feb. 12.

	Pénzhelyi árfolyam o. e.
5% metalliques	60 50
5% metalliques május és nov. eső kamattal	60 50
5% nemzeti kölcsön	704 5
1860-iki államkölcsön	97 10
Bankrészevények	723 00
Hitelrészevények	264 70
London	123 85
Ezüst	121 25
Cs. kir. arany	5 81½

HIRDETÉSEK.

50 darab hordó

szesznek való 6 vas abronccsal ellátva legjobb állapotban kapható

Fried Jakabnál (XXI) *1

Pazonyi-utca 780. szám alatt.

T. 312.
1870.

Hirdetmény.

(XVII) 3—3

Nyiregyháza város sommás bírósága részéről közhírré tétetik, miszerint Stern Emánuel nyiregyházi lakos részére Schvartz Sámuel szintén nyiregyházi lakostól 2000 frt s járuléka erejéig bíróság lefoglalt férfiruha czikkok s egyéb ingóságok folyó év február 16-án tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Miről is a t. cz. közönség ezennel értesítettik.

Kelt Nyiregyházán, 1870. január havában.

Kőmives Károly
főbíró.

Sertés-eladás.

(XXII) 3—1

Büd-Szt.-Mihályon az uradalomnál, kis-jenői-faj 208 drb szőke mangalicza-süldő sertés tétetik eladóvá; summásan megvenni kívánók szíveskednének az uradalmi felügyelői hivatalhoz fordulni, hol az egység meg fogna történni.

Kelt Büd-Sz.-Mihályon, február 13. 1870.

Az uradalmi felügyelői hivatal.

A nyiregyházi

takarékpénztár

az összes pénzbetételeket 1870-ik évi január hó 1-től 6 száztóli kamattal tőkésíti.

(XVI) 3—3

Az igazgatóság.

A nyirbátori gőzmalom liszt-főraktára

Nyiregyházán

Piacz-utca Kerektrty-féle ház alatti (ezelőtt Juhász Miklós) boltban.

Alulirt tisztelettel értesitem a t. cz. közönséget, miszerint a nyir-bátori gőzmalom mindenféle buza-, de különösen jó minőségű rozslisztjének főraktárát sikerült megnyernem s a fentvezett utcában és házban folyó évi február hó 15-től kezdve szolgálatommal a t. cz. közönség rendelkezésére állok.

Midőn raktáramat a t. cz. közönség szives pártfogásába ajánlon, egyttal biztat a remény, hogy pontos és gyors szolgálatom által sikerülend a t. cz. vevők bizalmát megnyerni.

(XX) 3—1

Jung Adolf.